

COVID - 19

FUNKČNÍ OBDOBÍ členů orgánů BD a SVJ a řešení při nezvolení nových členů

Vážení členové,

obracíte se na nás stále častěji s dotazy na řešení otázek souvisejících s ukončením funkčního období členů orgánů BD a SVJ. Tomuto tématu proto věnujeme tento speciální informační materiál, který vychází z předpisů a informací dostupných k 23.2.2021.

Dokumenty umístěné na našich webových stránkách www.scmbd.cz, na které v tomto materiálu odkazujeme, jsou dostupné pro registrované členy po přihlášení.

Použité zkratky:

BD bytové družstvo

KK kontrolní komise

Lex Covid zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu (k dispozici zde: <https://www.scmbd.cz/file/306/>)

pandemický zákon zákon o mimořádných opatřeních při epidemii Covid-19

krizový zákon zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

o.z. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

SD shromáždění delegátů

SVJ společenství vlastníků

ZOK zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, v platném znění

ZP zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění

Obsah:

A) NOUZOVÝ STAV A MIMOŘÁDNÁ OPATŘENÍ – JAK SPOLU SOUVISÍ A CO ZNAMENAJÍ?	2
I. Nouzový stav	2
II. Mimořádná opatření	2
III. Mimořádná opatření mající vliv na konání schůzí	2
IV. Mimořádná opatření mající vliv na prodloužení funkčního období	3
B) KDY KONČÍ FUNKČNÍ OBDOBÍ?	3
I. Řádné funkční období skončilo v době od 12. 3. 2020 do 23. 4. 2020	4
II. Řádné funkční období skončilo v době od 24. 4. 2020 do 31. 12. 2020	4
III. Funkční období uplynulo v době 1 měsíce po skončení mimořádného opatření,	4
nejpozději však do 31. 12. 2020	4
IV. Funkční období skončilo nebo skončí v době po 1. 1. 2021	4
C) VOLBY NOVÝCH ČLENŮ ORGÁNŮ	5
I. Způsob provedení voleb	5
II. Volby představenstva i delegátů v jednom roce	6
D) NEOBSAZENÉ FUNKCE – ŘEŠENÍ PRO NĚKTERÉ PŘÍPADY v BD	6
I. Statutární orgán v BD (představenstvo / předseda)	7
1) Opatrovnictví	7
2) Plná moc	7
3) Ředitel	8
4) Prokura	8
II. Představitel samospráv (předseda / členové výboru) v BD	9
III. Delegáti v BD	9

A) NOUZOVÝ STAV A MIMOŘÁDNÁ OPATŘENÍ – JAK SPOLU SOUVISÍ A CO ZNAMENAJÍ?

I. Nouzový stav

NOUZOVÝM STAVEM je krizový stav, který se vyhláší mj. při vzniku pandemie, která ve značném rozsahu ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty, zejména pokud nelze vzniklý krizový stav překonat v rámci nižšího stupně krizového stavu (např. stavu nebezpečí). Nouzový stav je předpokladem pro možnost vydání a trvání krizového opatření. Rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu samo o sobě konkrétní práva a povinnosti neupravuje. Nouzový stav však umožňuje, aby byla na nezbytně dlouhou dobu a v nezbytném rozsahu omezena práva a svobody, uloženy povinnosti nebo zákazy, které jinak uložit nelze. K těmto omezením, příkazům a zákazům slouží krizová opatření, která vydává vláda. Při ukončení nouzového stavu automaticky zanikají.

Nouzový stav v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-19 byl v ČR poprvé vyhlášen 12. 3. 2020 (a po opakovaném prodloužení trval až do 17. 5. 2020). Podruhé byl nouzový stav vyhlášen 5. 10. 2020 (a po opakovaném prodloužení trval až do 14. 2. 2021).

Další prodloužení nouzového stavu poslanecká sněmovna neodsouhlasila, vláda s odkazem na žádosti všech hejtmánů podle § 3 odst. 5 krizového zákona vyhlásila od 15. 2. 2021 formálně nový nouzový stav. Tento nouzový stav má trvat do 27. 2. 2021. Poté má vydávání omezujících opatření umožnit pandemický zákon. Tento zákon je projednáván v parlamentu a není jisté, zda bude včas schválen.

II. Mimořádná opatření

MIMOŘÁDNÝMI OPATŘENÍMI jsou:

- 1) **krizová opatření** podle § 2 písm. c) krizového zákona **přijata vládou ČR** v době nouzového stavu (*tato situace platí právě dnes – k 23. 2. 2021*);
- 2) **mimořádná opatření vydaná Ministerstvem zdravotnictví** na základě zákona o ochraně veřejného zdraví. Lze je přijmout i mimo dobu nouzového stavu. Opatření však mají zároveň určitá omezení. Větší pravomoci v této oblasti má Ministerstvu zdravotnictví ČR poskytnout připravovaný pandemický zákon; a konečně
- 3) **mimořádná opatření vydaná krajskou hygienickou stanicí** na základě zákona o ochraně veřejného zdraví (lze vydat jen s krajskou působností) – pro jejichž vydání rovněž není potřeba, aby trval nouzový stav.

III. Mimořádná opatření mající vliv na konání schůzí

O mimořádných opatření, která mají **vliv na možnost konání schůzí**, jste průběžně informováni v přehledu, který je dostupný zde: <https://www.scmbd.cz/file/336/>. Do tohoto přehledu průběžně zařazujeme veškerá mimořádná opatření, která se konání schůzí týkají a mají celostátní působnost. Případná regionální opatření na úrovni krajů a obcí sledujte, prosím, samostatně.

IV. Mimořádná opatření mající vliv na prodloužení funkčního období

Mimořádná opatření, která mají **vliv na prodloužení funkčního období** v orgánu právnické osoby, jsou definována v § 1 Lex Covid. Jsou jimi mimořádná opatření uvedená výše v bodě I. s následujícím upřesněním:

omezení č. 1:

- 1) v případě krizových opatření vlády musí jít o opatření přijatá vládou ČR v době nouzového stavu vyhlášeného v r. 2020;
- 2) v případě mimořádného opatření vydaného Ministerstvem zdravotnictví musí jít o opatření vydané v r. 2020; a
- 3) v případě mimořádného opatření vydaného krajskou hygienickou stanicí rovněž platí podmínka, že musí být vydáno v r. 2020.

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že po ukončení posledního nouzového stavu dnem 14. 2. 2021 již netrvají ani nebudou vydávána žádná další mimořádná opatření, která by měla vliv na trvání funkčního období v právnické osobě.

omezení č. 2:

Na prodloužení funkčního období mají dále podle § 18 odst. 1 Lex Covid vliv jen taková opatření, v důsledku kterých je **znemožněno nebo podstatně znesnadněno konání zasedání** orgánu právnické osoby. Vzhledem k tomu, že mimořádná opatření průběžně upravovala možnost shromažďování různého počtu osob a za různých podmínek (které někde bylo možné dodržet, jinde nikoli), **trvala mimořádná opatření pro různá BD a SVJ různě dlouho.**

Odpověď na otázku, **kdy pro konkrétní BD/SVJ skončilo mimořádné opatření mající vliv na prodloužení funkce**, je tak třeba hledat nejprve v přehledu mimořádných opatření <https://www.scmbd.cz/file/336/>. Podle přehledu lze určit:

- a) zda bylo možné scházet se v požadovaném **počtu osob**, nebo
- b) zda bylo možné splnit **další podmínky** stanovené pro konání schůze (zejména požadavek rozestupů 2 m konání schůzí prakticky znemožnil).

I kdyby mohly být obě předchozí podmínky splněny, je možné, že konání schůze konkrétního BD/SVJ bylo i tak **znemožněno nebo podstatně ztíženo** z důvodu vyplývajícího z mimořádných opatření, ale přímo neupravených v pravidlech pro shromažďování osob nebo konání schůzí (např. faktická nemožnost se sejít z důvodu nevyhovujících prostor při současném uzavření škol a restaurací aj.). Tyto překážky musí být BD/SVJ schopno doložit nebo odůvodnit.

Shrnutí k čl. A):

Mimořádná opatření mající vliv na prodloužení funkce skončila, jakmile bylo možné v konkrétním případě konat schůzi (konání schůze nebylo znemožněno mimořádným opatřením ani jinak z důvodu, který by souvisel s pandemií).

Nejpozději však mimořádná opatření mající vliv na prodloužení funkce skončila dne 14. 2. 2021 s ukončením nouzového stavu z r. 2020.

B) KDY KONČÍ FUNKČNÍ OBDOBÍ?

Jak jsme již informovali dříve, na základě Lex Covid bylo prodlouženo funkční období členů volených orgánů, které by jinak zaniklo. V některých případech došlo k prodloužení na

základě souhlasu dotčených osob, v některých případech automaticky. Pravidla pro skončení funkčního období jsou upravena v § 20 Lex Covid (s ním souvisí ustanovení § 18 odst. 1 Lex Covid):

I. Řádné funkční období skončilo v době od 12. 3. 2020 do 23. 4. 2020

Na základě § 22 odst. 1 Lex Covid došlo k **obnovení funkce, pokud s tím člen orgánu souhlasil**. Nezbytnou podmínkou bylo, aby člen orgánu doručil právníkovi osobě svůj **souhlas s obnovením funkce** (vzor k dispozici v e-knihovně: <https://www.scmbd.cz/file/314/>), podpis nemusel být úředně ověřen. Funkce se obnovila **dnem doručení souhlasu BD/SVJ** - proto je důležité toto datum vyznačit, např. potvrzením o přijetí přímo na souhlasu s obnovením (datum souhlasu ani datum jeho přijetí nesmí předcházet 24.4.2020, neboť teprve v tento den nabyl Lex Covid účinnosti).

Tímto způsobem obnovená funkce **zanikla nebo zanikne uplynutím 3 měsíců ode skončení mimořádného opatření, nejpozději 15. května 2021** (viz výše čl. A), bod IV.).

II. Řádné funkční období skončilo v době od 24. 4. 2020 do 31. 12. 2020

V tomto případě se **funkční období člena orgánu prodloužilo automaticky** podle § 20 Lex Covid. **Takto prodloužené funkční období zaniklo uplynutím 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření**. Pro okamžik skončení funkce platí totéž, co bylo uvedeno v čl. A), bodě IV. a v předcházejícím bodě I. – prodloužené funkční období končí **nejpozději 15. května 2021**.

Člen orgánu měl právo vyjádřit s prodloužením funkce **nesouhlas** a v takovém případě se **funkční období neprodloužilo**. Toto vyjádření nesouhlasu musel doručit člen orgánu BD/SVJ **před skončením funkce**.

Pokud neklesl počet členů voleného orgánu pod ½, mohl **v době trvání mimořádných opatření orgán jmenovat náhradní členy do příštího zasedání nejvyššího orgánu**, a to i tehdy, když to nepřipouštěly stanovy (viz § 20 odst. 3 Lex Covid). Kooptace byla tedy možná i bez výslovné úpravy ve stanovách v představenstvu a KK BD. Pro SVJ byla občanským zákoníkem kooptace připuštěna bez úpravy ve stanovách již před účinností Lex Covid.

III. Funkční období uplynulo v době 1 měsíce po skončení mimořádného opatření, nejpozději však do 31. 12. 2020

V těchto případech se **funkční období člena voleného orgánu BD/SVJ rovněž prodloužilo automaticky** na základě § 20 odst. 1 Lex Covid. Platila přitom stejná pravidla, jaká byla uvedena v předchozím bodě II. Pozor na podmínku, že funkční období muselo skončit ještě v r. 2020!

IV. Funkční období skončilo nebo skončí v době po 1. 1. 2021

V těchto případech se **funkční období člena voleného orgánu BD/SVJ již neprodlužuje**. Důvodem je omezení vyplývající z § 18 odst. 1 Lex Covid, podle něhož **práva a povinnosti z úpravy**

Lex Covid týkající se prodloužení funkčního období vznikala jen do 31. 12. 2020, tj. pokud funkční období skončilo do tohoto termínu.

Shrnutí k čl. B):

Prodloužená funkční období členů volených orgánů BD/SVJ na základě Lex Covid skončila uplynutím 3 měsíců po skončení mimořádných opatření (tento okamžik mohl nastat u každého BD/SVJ jinak), **nejpozději však prodloužené funkční období končí 15. května 2021!!!**

Funkční období, která skončila v r. 2021, se již automaticky **neprodužují!**

C) VOLBY NOVÝCH ČLENŮ ORGÁNŮ

Zákonodárce novelou Lex Covid účinnou od 31. 12. 2020 usiluje o to, aby se uskutečnilo hlasování o nových členech volených orgánů a toto hlasování upřednostňuje před dalším automatickým prodloužováním funkčního období.

I. Způsob provedení voleb

Volby lze uskutečnit

- a) **prezenčně** s omezeními, která vyplývají z aktuálně platných mimořádných opatření (viz přehled <https://www.scmbd.cz/file/336/>) (pozn.: k dnešnímu dni jsou tedy prakticky možná pouze do 10 osob) nebo
- b) **per rollam, tj. v písemné formě nebo s využitím technických prostředků** i tehdy, když to nepřipouští zakladatelské právní jednání BD/SVJ nebo dokonce tam, kde to jinak zákon výslovně zakazuje (hlasování shromáždění delegátů v BD) – viz § 19 Lex Covid. Ohledně možnosti hlasování per rollam došlo s účinností od 31. 12. 2020 k určitému zjednodušení, neboť v § 18 odst. 2 Lex Covid se stanoví, že výše uvedené způsoby rozhodování (per rollam) **lze využít až do 30. 6. 2021, i kdyby mimořádná opatření umožňovala v té době hlasovat prezenčně** (oproti tomu do 31. 12. 2020 musela BD/SVJ zkoumat, zda je existuje omezující mimořádné opatření, které znemožňuje nebo podstatně znesnadňuje konání schůze, aby mohlo možnosti hlasovat per rollam bez výslovné úpravy v zákoně a ve stanovách použít). Pro případné hlasování v písemné formě jsou k dispozici vzory pro BD (<https://www.scmbd.cz/file/315/>) a SVJ (<https://www.scmbd.cz/file/317/>).

Při volbách představenstva, KK a případně dalších orgánů volených per rollam na SD, u něhož nejsou podmínky rozhodování upraveny ani zákonem ani stanovami BD/SVJ, je třeba mít na paměti, že **pravidla musí dopředu určit statutární orgán** (§ 19 odst. 2 Lex Covid). Tato pravidla (zejména technická pravidla týkající se podmínek rozhodování) musí být v dostatečném časovém předstihu oznámena delegátům. Pokud má per rollam rozhodovat jiný orgán, má pravidla určit **tento orgán sám** (viz Lex Covid tamtéž). V případě představenstva, KK a jiných orgánů s nižším počtem členů to problémy vyvolávat nebude. V případě schůzí samospráv ale nebude pochopitelně možné, aby samospráva, která se nemůže sejít, nejprve rozhodovala o pravidlech pro per rollam a poté podle těchto pravidel per rollam hlasovala. Přikláníme se tedy k tomu, že u samospráv by tato pravidla měl určit také statutární orgán, příp. výbor/předseda samosprávy.

Splnění veškerých podmínek Lex Covid i ZOK (např. doklad o doručení pravidel pro rozhodování, doručení výzvy k rozhodnutí, doručení vyjádření k výzvě, oznámení o výsledku hlasování) bude třeba **doložit rejstříkovému soudu** při zápisu představenstva a KK do obchodního rejstříku (resp. je nám známo, že rejstříkové soudy tyto podrobné informace vyžadují).

II. Volby představenstva i delegátů v jednom roce

Máme informace o tom, že v řadě členských BD v roce 2021 končí funkční období představenstva i delegátů. V běžných letech byly prováděny nejprve volby delegátů a noví delegáti posléze zvolili nové představenstvo.

Při hlasování per rollam je volba představenstva i delegátů organizačně velmi náročná. Volba představenstva se však přece jen jeví o něco jednodušší (pravidla pro hlasování se rozesílají pouze delegátům a nikoli všem členům volebních obvodů, totéž platí pro výzvu pro hlasování a oznamování výsledků voleb). Na základě projednání v legislativně-právní komisi proto **doporučujeme v r. 2021 provést nejprve volbu představenstva (s dosavadními delegáty). BD tak bude mít jistotu obsazení statutárního orgánu. Volby delegátů lze uskutečnit později**, jakmile to bude možné nebo sice per rollam, ale bez časové tísně s končícím funkčním obdobím dosavadního představenstva.

Zkrácení funkčního období představenstva zákon nezakazuje. Zvolení nového člena představenstva je podle § 712 ZOK důvodem zániku funkce člena dosavadního. Rejstříkové soudy však v některých případech v minulosti požadovaly, aby bylo doloženo odstoupení z funkce dosavadního člena. Z opatrnosti proto doporučujeme, aby bylo před volbou představenstva v době, kdy funkční období dosud nezaniklo, dosavadní představenstvo odvoláno nebo aby samo odstoupilo. Volbu lze uskutečnit také s odloženou účinností navazující na skončení funkčního období dosavadního představenstva.

Shrnutí k čl. C):

Při rozhodování SD per rollam musí představenstvo dopředu určit pravidla pro rozhodování a tyto v dostatečném předstihu oznámit všem delegátům.

Končí-li ve stejném roce funkční období členů představenstva i delegátů, doporučujeme nejprve zvolit představenstvo a volbu delegátů provést vzhledem k organizační náročnosti později.

D) NEOBSAZENÉ FUNKCE – ŘEŠENÍ PRO NĚKTERÉ PŘÍPADY v BD

V BD a SVJ jsme se setkávali s malou účastí na rozhodování i v dobách, kdy účasti na rozhodnutí nebránily žádné závažné vnější okolnosti. S obavou členů o zdraví se tento problém ještě prohlubuje. V některých BD/SVJ nelze volby nových členů orgánů hlasováním per rollam dosáhnout. Organizačně velice náročná je volba delegátů. Pokud se nepodaří orgán BD/SVJ obsadit novými členy, přichází v úvahu některá přechodná řešení:

I. Statutární orgán v BD (představenstvo / předseda)

Dlouhodobé nezvolení statutárního orgánu po delší dobu může mít pro právnické osoby závažný dopad. V případě, že nemá právnická osoba déle než 2 roky statutární orgán schopný se usnášet, **soud** na návrh toho, kdo na tom osvědčil právní zájem, nebo i bez návrhu, právnickou osobu **zruší a nařídí její likvidaci** (§ 172 o.z.). Předtím soud právnickou osobu vyzve, aby ve lhůtě tento nedostatek odstranila.

Pro obchodní korporace pak platí hrozba zrušení soudem i v případě, že nezvolení statutárního orgánu vede k tomu, že korporace není po dobu delší než 1 rok vykonávat svoji činnost a plnit tak svůj účel (§ 93 písm. b) ZOK).

Níže uvedené možnosti řešení neobsazeného statutárního orgánu tak lze využít pouze pro kratší přechodná období. Není jimi nahrazena činnost statutárního orgánu. Umožňují však, aby BD fungovalo a bylo zastupováno navenek vůči třetím osobám.

1) Opatrovnictví

Jmenování opatrovníka soudem se považuje za *ultima ratio* (krajní případ), kdy si BD nedokáže s danou situací (neobsazení statutárního orgánu) poradit samo a statutární orgán již není usnášeníschopný nebo již nemůže za BD jednat.

Jmenování opatrovníka soudem je upraveno zákonem pro případy:

- kdy BD **nemá dostatečný počet členů**, aby mohlo plnit svoji funkci (§ 713 ZOK) nebo
- kdy BD **nemá statutární orgán** (představenstvo nebo předsedu) **vůbec** – viz § 486 a násl. o. z. Opatrovníkem může být v tomto případě jmenována jen osoba, která splňuje podmínky pro způsobilost být členem představenstva.

O právech a povinnostech opatrovníka platí obdobně ustanovení o právech a povinnostech člena statutárního orgánu. Úkolem opatrovníka je obnovit činnost statutárního orgánu a spravovat záležitosti BD, působnost opatrovníka může soud dále vymežit v rozhodnutí o jeho jmenování.

Právní zájem pro podání návrhu soudu prokáže zřejmě kterýkoli člen BD.

2) Plná moc

Zastoupení na základě plné moci je upraveno v § 441 a násl. o. z. Plnou moc lze udělit pouze dokud funkční období představenstva trvá (plnou moc uděluje BD prostřednictvím členů představenstva, které za něj jednají). Zmocněncem může být fyzická i právnická osoba. Plná moc nezaniká s funkčním obdobím představenstva. Plná moc může zaniknout vykonáním jednání, na které je omezena, odvoláním ze strany BD (tj. i nově zvolené představenstvo může plnou moc kdykoli odvolat) nebo výpovědí zmocněnce. Plná moc může být udělena pro zastupování **v určité záležitosti** nebo jako **generální plná moc** k zastupování ve všech záležitostech vůči třetím osobám. Vzor generální plné moci je k dispozici zde: <https://www.scmbd.cz/file/325/>.

Jakkoli lze zmocnění udělit za BD ke všem právním jednáním vůči třetím osobám (navenek), zmocnění směrem „dovnitř“ BD je problematické. Zmocnění totiž nesměřuje od BD samotného, ale od jeho orgánu, který má funkci vykonávat ze zákona osobně. Svolání SD/členské schůze je upraveno zákonem, který přesně stanoví, které osoby jsou ke svolání oprávněny. **K rozhodnutí o svolání nejvyššího orgánu nelze zmocnit třetí osobu.** Není však zřejmě vyloučeno, aby představenstvo rozhodlo o konání nejvyššího orgánu a organizačním zajištěním pověřilo zmocněnce. Vzor plné moci pro svolání nejvyššího orgánu je k dispozici zde: <https://www.scmbd.cz/file/326/>.

Zmocnění zanikne vykonáním právního jednání, na které bylo omezeno,.

3) Ředitel

Ředitel je zaměstnancem BD (není-li zároveň členem představenstva). **Řídí BD navenek i dovnitř (vůči zaměstnancům)**. Jestliže má BD alespoň jednoho dalšího zaměstnance, je ředitel vedoucím pracovníkem BD ve smyslu § 11 ZP a je oprávněn ukládat podřízeným pracovní koly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny. Nevyplývá-li druh práce ředitele přímo z pracovní smlouvy, je BD povinno o něm osobu, která má vykonávat práci ředitele, informovat nejpozději do 1 měsíce po vzniku pracovního poměru.

Ředitel zastupuje BD v rozsahu, který odpovídá jeho pracovněprávnímu zařazení. Vůči třetím osobám se prokazuje plnou mocí, kterou je třeba mu pro tyto případy udělit, nebo interním předpisem BD, z něhož jeho náplň práce vyplývá.

Pracovní smlouva na pozici ředitele může být uzavřena **na dobu určitou nebo neurčitou**. **Ukončit pracovněprávní vztah lze jen z důvodů stanovených zákoníkem práce**. Okamžité ukončení tohoto vztahu je možné jen dohodou nebo při zvlášť hrubém porušení povinností zaměstnance.

Ředitel tedy může vykonávat celou řadu jednání BD jak navenek, tak dovnitř vůči zaměstnancům, není však oprávněn k jednání, které přísluší pouze statutárnímu orgánu (např. ke svolání nejvyššího orgánu).

4) Prokura

Prokura představuje zvláštní (a velmi širokou) plnou moc podle § 450 a násl. o. z. Prokuru může udělit pouze BD (nikoli SVJ!), neboť je ve smyslu ZOK podnikatelem zapsaným v obchodním rejstříku. Prokurista je zmocněn **k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu, a to i k těm, pro které se jinak vyžaduje zvláštní plná mocí**.

Rozhodnutí o udělení prokury (není-li ve stanovách uvedeno jinak) činí představenstvo (stejně jako u běžné plné moci), pochopitelně dokud je ve své funkci. Není vyloučeno, aby byla prokura udělena i členovi statutárního orgánu, lze ji popř. vázat na okamžik, kdy má skončit funkce představenstva. Při podpisu za BD prokurista připojuje svůj podpis k názvu BD s uvedením, že se jedná o prokuru. Osoba prokuristy se zapisuje do obchodního rejstříku, tento zápis má nicméně pouze deklaratorní charakter – oprávnění jednat vzniká již samotným udělením prokury.

Prokura tedy **zajišťuje činnost družstva navenek** bez ohledu na funkční období představenstva. V praxi prokura někdy uděluje dvěma osobám s oprávněním jednat nezávisle nebo společně. Prokurista musí prokuru vykonávat s péčí řádného hospodáře. Prokura není výkonem práce – postavení prokuristy ve vztahu k BD je obdobné postavení člena statutárního orgánu.

Prokurista může dokonce **zcizovat a zatěžovat nemovitosti**, ovšem pouze tehdy, když je to v prokure **výslovně uvedeno** (toto oprávnění by musela prokura obsahovat např. tehdy, pokud by měl prokurista zajišťovat převádění jednotek do vlastnictví členů BD).

Vzhledem k tomu, že prokurista nejedná „dovnitř“ družstva, **není oprávněn svolávat SD/ členskou schůzi**.

Nově zvolené představenstvo může po svém zvolení prokuristu kdykoli odvolat.

Jakákoli vnitřní omezení prokury nejsou účinná vůči třetím osobám.

<u>Shrnutí k bodu I.:</u>	1) opatrovník	2) zmocněnec	3) ředitel	4) prokurista
kdo ho ustavuje/ jmenuje:	soud	BD (představenstvo)	BD (představenstvo)	BD (představenstvo)
vztah k BD:	§ 486 - 487 o.z.	dohoda o plné moci (smlouva příkazní § 2430 – 2444 o.z)	pracovněprávní vztah (ZP)	§ 450 a násl. o.z.
působnost:	dle § 487 o.z. působnost statutárního orgánu; má úkol usilovat o obnovení činnosti představenstva, soud může vymezit další působnost	rozsah určí plná moc	stanoví § 11 ZP (vedoucí zaměstnanec), přesný rozsah určí pracovní smlouva nebo interní předpis	stanoví o.z.: právní jednání, k nimž obvykle dochází při provozu závodu
právo svolat nejvyšší orgán:	ANO	zřejmě pouze organizačně zajistit	NE	NE
právo zastupovat BD před soudem:	ANO	musí vyplývat z plné moci	ANO, musí doložit pověřením nebo interním předpisem BD	ANO, pokud jedná samostatně
odpovědnost:	ANO	ANO	limitovaná ZP	ANO

II. Představitelé samospráv (předseda / členové výboru) v BD

Při neobsazení funkce orgánů samospráv může BD **pověřit** výkonem činností, které jinak samosprávě náleží, konkrétní osoby – např. o dosavadní zástupce samospráv (půjde o udělení plné moci) nebo pracovníky BD (půjde o rozšíření úkolů zaměstnance BD). Tímto způsobem lze zajistit styk mezi jednotlivými domy a BD. Tuto možnost upravují i vzorové stanovy BD SČMBD, které uvažují o pověření pracovníka BD a stanoví, že náklady na takového pověřeného pracovníka jdou k tíži střediska bytového hospodářství příslušné samosprávy.

III. Delegáti v BD

Volbu delegátů na rozdíl od představitelů samospráv **nelze nahradit pověřením** ze strany BD, neboť ZOK upravuje pravidla pro volbu delegátů kogentním způsobem. Delegáti jsou voleni vždy pouze členy svého volebního obvodu a jinou možnost zákon nepřipouští.

Jak bylo již výše řečeno, v případě konání voleb představenstva i delegátů v r. 2021 se doporučuje provést nejprve volbu představenstva a teprve poté uskutečnit časově náročnější volby delegátů ve volebních obvodech.

Zpracováno dne 23. února 2021

Mgr. Kateřina Horáková, legislativně-právní oddělení SČMBD